

MUNI
MED

Řízení, ekonomie a právo

Zdravotnické právo a etika zdrav. povolání

BLEP061p
MRPE0411
období: jaro 2022

Ústav veřejného zdraví LF MU
Alena Tobiášová

Nahlížení do ZD - lhůty

pacient, zák. zástupce, osoby určené

- nahlížení neprodleně, výpis/kopie do 30 dnů
- není-li poskytovatel schopen zajistit nahlížení do ZD
 - pořídí kopii ZD do 5 dnů ode dne, kdy sdělil, že nahlížení nelze zajistit / v jiné dohodnuté lhůtě
 - nelze požadovat úhradu

jiné oprávněné osoby

- do 15 dnů od obdržení písemné žádosti
- ve lhůtě podle jiného právního předpisu
- v jiné dohodnuté lhůtě

Zpoplatnění výpisů / kopií zdravotnické dokumentace

- úhrada max. ve výši nákladů spojené s pořízením výpisu nebo náklady vynaložené na pořízení kopie
- ceník musí být umístěn na místě veřejně přístupném pacientům
- za odeslání max. úhrada ve výši nákladů odeslání
- nestanoví-li jiný právní předpis jinak

nebo

není-li hrazeno z veřejného zdravotního pojištění

Povinnost nahlížejícih do ZD

- prokázat svou totožnost občanským průkazem / cestovním dokladem / jiný průkaz totožnosti
- v pochybnostech čestné prohlášení osob blízkých
- potvrzení totožnosti pacientem
- prokázat příslušnost ke správnímu orgánu / instituci nebo předložit písemné pověření
 - prokázat svou totožnost průkazem totožnosti / jiným dokladem s fotografií
- *Poskytovatel ZS - záznam do ZD o nahlížení*

Povinnost uchovávání zdravotnické dokumentace

povinnost uchovávat po stanovenou dobu

- „startovací událost“ – rozhodná pro počítání doby
 - ✓ poslední záznam, změna poskytovatele, narození / úmrtí pacienta, poslední poskytnutí péče, ...
- doba uchovávání (5 let, ...)
- vyřazovací znak – hodnota ZD pro další poskytování ZS a způsob zacházení po uplynutí doby uchování
 - ✓ „S“ (stoupa, skart) - po uplynutí doby uchování se ZD navrhne ke zničení
 - ✓ „V“ (výběr) – nelze v době vzniku hodnotu určit

Povinnost

vyřazování

zdravotnické

dokumentace

- **povinnost vyřazovat**
- **skartační řízení**
 - posuzování a plánovitý výběr ZD, která je nadále pro poskytování ZS nepotřebná
 - ve lhůtách určených poskytovatelem, nejdéle jednou za 5 let komplexně za celého poskytovatele
 - předmětem je veškerá ZD, u které uplynula doba uchovávání
- **bez skartačního řízení nelze zničit**

Povinnost zničení zdravotnické dokumentace

- ZD určená k vyřazení musí být zničena
- zničení = znehodnocení takovým způsobem, aby byla znemožněna rekonstrukce a identifikace obsahu
- poskytovatel ZS pořídí a uchovává písemný záznam
 - soupis zničené ZD
 - kdy, jak a kým byla ZD zničena
 - soupis obsahuje identifikační údaje pacienta
 - písemný záznam se uchovává bez časového omezení

Sankce

zákon o zdravotních službách

- porušení povinnosti vést, uchovávat, nakládat se ZD
 - neumožnění přístupu /nahlížení do ZD oprávněným osobám
 - umožnění nahlížet do ZD v rozporu se ZoZS
 - nepořízení výpisu / kopii ZD oprávněným osobám
 - neprovedení záznamu o nahlédnutí do ZD
 - poskytovatel nevede ZD / vede ZD v rozporu s práv. předpisy
 - *pozastavení / odejmutí oprávnění k poskytování ZS*
- *pokuta až 500 tis. Kč / 100 tis. Kč*

Sankce

Občanský zákoník

- Náhrada škody a nemajetkové újmy
- Soud může rozhodnout o obrácení důkazního břemena ohledně prokazování (ne)splnění některého z předpokladů odpovědnosti za újmu (nálezn IV.ÚS 14/17)

Trestní zákoník

- Neoprávněné nakládání s osobními údaji
- Neoprávněný přístup k počítačovému systému
- ... další

Právní odpovědnost při poskytování zdravotních služeb

povinnost poskytovatele zdravotních služeb (§ 45 odst. 1 ZoZS)

poskytovat zdravotní služby na náležitě odborné úrovni,
vytvořit podmínky a opatření
k zajištění uplatňování práv a povinností
pacientů a dalších oprávněných osob,
zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků
při poskytování zdravotních služeb.

postup lege artis (§ 4 odst. 5 ZoZS)

Náležitou odbornou úrovní se rozumí poskytování zdravotních služeb

podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů,
při respektování individuality pacienta,
s ohledem na konkrétní podmínky
a objektivní možnosti.

povinnost zdravotnického pracovníka

(§ 49 odst. 1 písm. a)

poskytovat zdravotní služby,

ke kterým získal odbornou nebo specializovanou způsobilost podle jiných právních předpisů,

v rozsahu odpovídajícím jeho způsobilosti,

zdravotnímu stavu pacienta,

na náležité odborné úrovni

a řídit se etickými principy

obecné předpoklady vzniku odpovědnosti

- ✓ protiprávní jednání (v rozporu s objektivním právem)
- ✓ škodlivý následek (újma – majetková, nemajetková)
- ✓ příčinná souvislost mezi protiprávním jednáním a škodlivým následkem
- ✓ *zavinění – v úmyslu, z nedbalosti (vyjma objektivní odpovědnosti)*

funkce právní odpovědnosti

- Reparační
 - odčinění škodlivého následku
- Satisfakční
 - kompenzace nemajetkové újmy – dosažení zadostučinění (např. omluva, finanční náhrada za útrapy)
- Represivní
 - potrestání škůdce za protiprávní jednání
- Preventivní
 - předcházení nežádoucímu jednání, za které hrozí sankce

vyloučení protiprávnosti

- **Nutná obrana**

- kdo odvrací od sebe nebo od jiného bezprostředně hrozící nebo trvající protiprávní útok a způsobí přitom útočnickovi újmu, není povinen k její náhradě
- neplatí
 - hrozba újmy zjevně jen nepatrná
 - obrana je zcela zjevně nepřiměřená

vyloučení protiprávnosti

- **Krajní nouze**

- kdo odvrací od sebe nebo od jiného přímo hrozící nebezpečí újmy, není povinen k náhradě újmy tím způsobené, nebylo-li za daných okolností možné odvrátit nebezpečí jinak
- neplatí
 - vyvolal-li nebezpečí vlastní vinou sám jednající

typy odpovědnosti

Občanskoprávní

Trestní

Správní

Pracovněprávní

Disciplinární

M U N I

M E D